

(Ne)bezpečnost skladů/plněnín LPG

Ing. Štefan Györög
Krajský úřad Jihočeského kraje
Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví
U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice
tel.: +420 386 720 746; gyorog@kraj-jihocesky.cz
http://www.kraj-jihocesky.cz/1032/prevence_zavaznych_havarii.htm

Souhrn

Při řešení problematiky objektů, ve kterých podnikatelé nakládají s nebezpečnými chemickými látkami, nelze postupovat pouze podle zjednodušených ustanovení zákona o prevenci závažných havárií a jeho prováděcích předpisů. Problematika prevence závažných havárií je totiž natolik široká, že u ní neplatí premisa „co není napsáno v zákonu přímo, to nelze vyžadovat“.

Přesto se tak někteří podnikatelé chovají – hnáni vidinou maximalizace zisků často přistupují k minimalizaci všech z jejich hlediska nepotřebných výdajů, i když se týkají např. dosažení a udržování co nejvyššího standardu bezpečnosti – a obhajují se tím, že minimální požadavky stanovené právními předpisy, ev. také technickými normami, přece splňují.

Cílem tohoto příspěvku proto není nabídnout přehled povinností stanovených provozovatelům zákonem o prevenci závažných havárií, ale předkládá konkrétní příklady přístupu jednoho z nich (sklad a plnárna zkapalněných ropných plynů).

Klíčová slova: *nebezpečné chemické látky, prevence závažných havárií, zkapalněné hořlavé plyny*

Úvod

Příspěvek předkládá zkušenosti krajského úřadu, získané v průběhu správních řízení, vedených podle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií) [1] s provozovatelem jedné z mnoha podnikatelských aktivit v oblasti nakládání s nebezpečnými chemickými látkami [2], konkrétně se směsmi propan-butanu. Podle přílohy č. 2 k zákonu o prevenci závažných havárií se jedná o jmenovitě vybranou nebezpečnou látku uvedenou v Tabulce II. v řádce 18. jako „Zkapalněné hořlavé plyny, kategorie 1 nebo 2 (včetně LPG) a zemní plyn“ (dále jen „LPG“) s kvalifikačním množstvím 50 tun pro skupinu A a 200 tun pro skupinu B.

Tržní prostor ČR je touto komoditou velice dobře zásoben, o čemž svědčí např. široká síť čerpacích stanic (dále jen „ČS“) LPG. Z přehledu Ministerstva průmyslu a obchodu o počtu veřejných ČS evidovaných ke dni 30. 6. 2016 vyplývá, že z celkového počtu 3891 veřejných čerpacích stanic jich bylo celkem 496 spojeno se samostatným výdejem LPG (jsou umístěny zpravidla v areálech nebo místně přidružené u větších standardních ČS, ale nejsou jejich majetkovou součástí) [3a]. Ke dni 31. 12. 2016 pak bylo z celkového počtu 3906 veřejných čerpacích stanic spojeno se samostatným výdejem LPG celkem 501 čerpacích stanic [3b].

Zásobování těchto čerpacích stanic je prováděno v zanedbatelné míře přímými nákupy ze zahraničí, v převažující míře však prostřednictvím místních velkoskladů, zabývajících se kromě přímé distribuce do čerpacích stanic také distribucí do firemních nebo domovních zásobníků automobilními cisternami, ale také plněním a rozvozem tlakových lahví.

Na základě dotazování u příslušných pracovníků jednotlivých krajských úřadů a hlavního města Prahy bylo zjištěno, že v ČR v současné době působí celkem 7 významných právnických osob, provozujících

Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci •

svých 11 objektů pod různými názvy provozoven (např. „úložiště“, „daňový sklad“). Celorepublikový přehled provozovatelů a provozoven po jednotlivých krajích uvádí tabulka 1.

Tabulka 1 – Přehled provozovatelů a provozoven, nakládajících s LPG

(Zdroj: vlastní šetření, krajské úřady, magistrát hlavního města Praha)

Kraj	Provozovatel	Provozovna / zařízení	Množství LPG
Jihočeský	Tomegas s. r. o. / IČO 251 74 363 Táborská 260, 389 01 Milevsko	Úložiště propan-butanu a plnící lahve Branice u Milevska Okrouhlá u Branice / B	1245,0 t
Plzeňský	--- není instalováno ---		
Karlovarský	--- není instalováno ---		
Ústecký	KRALUPOL a. s. / IČO 496 79 597 Jandova 10/3, 190 00 Praha 9	Sklad LPG Hněvice / B	772,1 t
Liberecký	--- není instalováno ---		
Královéhradecký	PROFER PLUS s. r. o. / IČO 259 42 468 Panelová 1166, Slezské Předměstí 500 03 Hradec Králové	Stáčení a sklad LPG Hradec Králové / B	500,0 t
Pardubický	PRONTO GAS, spol. s r. o. / IČO 259 16 068 Hradecká 173, Pražské Předměstí 566 01 Vysoké Mýto	Sklad PB a plnící lahve s příručním skladem Čachnov Krouna – Čachnov (okr. Chrudim) / A	150,0 t
Olomoucký	Tomegas s. r. o. / IČO 251 74 363 Táborská 260, 389 01 Milevsko	Úložiště propan – butanu a plnící lahve Olomouc ul. Řepčinská 35/86 (areál Moravské železárny, a. s.) / A	152,0 t
Moravskoslezský	PRIMAGAS s. r. o. / IČO 471 18 008 Na Pankráci 30, 140 00 Praha 4	Daňový sklad LPG a plnící lahve Horní Suchá ul. Dělnická, 735 35 Horní Suchá / B	838,9 t
Zlínský	--- není instalováno ---		
Jihomoravský	Flaga s. r. o. / IČO 479 17 091 Nádražní 564/47, 693 01 Hustopeče	Plnící lahve Hustopeče Nádražní 564/47, 693 01 Hustopeče / B	2084,0 t
Vysočina	PRIMAGAS s. r. o. / IČO 471 18 008 Na Pankráci 30, 140 00 Praha 4	Sklad LPG Havlíčkův Brod – Baštínov / B	536,0 t
Středočeský	KRALUPOL a. s. / IČO 496 79 597 Jandova 10/3, 190 00 Praha 9	Daňový sklad a plnící lahve LPG ulice V Pískovně 278 01 Kralupy nad Vltavou / B	239,4 t
Středočeský	OPTIMA GAZ s. r. o. / IČO 275 76 965 Dubějovická 361, 257 63 Trhový Štěpánov	Sklad a plnící lahve LPG Trhový Štěpánov / B	360,0 t
Praha	Flaga s. r. o. / IČO 479 17 091 Nádražní 564/47, 693 01 Hustopeče	Plnící lahve Praha Satalice / B	1124,0 t (propylen 98,0 t)

LPG jsou klasifikovány jako „Hořlavé plyny, kategorie 1 nebo 2“ a zároveň jsou popsány standardními větami nebezpečnosti „H220: Extrémně hořlavý plyn“ a „H280: Obsahuje plyn pod tlakem“ [4]. Tato

Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci •
Zde může být upoutávka na vaši firmu, stane-li se PATRONEM ČÍSLA, a její jméno bude na každé stránce!

Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci •

charakteristika dává tušit, že při neodborné manipulaci s nimi může docházet ke vzniku nebezpečných situací, které by mohly vést až ke vzniku závažné havárie. Jako příklad takové havárie z posledních let můžeme za ČR uvést např. požár a výbuch v plnící lahvi v roce 2012 v Jihočeském kraji (Okrouhlá) [5], nebo podobnou zahraniční událost v Německu (Harthausen) v roce 2013, spojenou s požárem a explozí plynového zásobníku (17 zraněných, evakuováno 3000 obyvatel) [6].

Na obrázcích 1 a 2 jsou snímky zmiňovaných proběhlých závažných havárií.

Obr 1 – Harthausen (D) - letecký pohled na havárii

Obr 2 – Okrouhlá (CZ) - pohled na plnící lahvi po havárii

Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci •
Zde může být upoutávka na vaši firmu, stane-li se PATRONEM ČÍSLA, a její jméno bude na každé stránce!

A možná právě proto, že četnost závažných havárií v těchto objektech je historicky velice nízká, nabývají jejich provozovatelé přesvědčení o tom, že pro jejich spolehlivé provozování postačí pouhé zavedení a přinejmenším jen udržování minimálních standardů bezpečnosti, které stanovují především příslušné právní předpisy, méně pak také technické předpisy, jejichž vymahatelnost však v mnoha případech není konkrétním právním předpisem zezáväzněna.

Z celkového počtu tabulkově zaznamenaných 595 ve světě proběhlých průmyslových havárií ve zpracovatelském průmyslu v letech 1911 až říjen 2009, jich bylo s přímou účastí LPG celkem 42, přičemž nejvíce (10) se jich událo při přepravě železničními cisternami, v potrubní přepravě 6, v silniční přepravě 5 a v plnicích terminálech 4, zatímco v plnárně jen jedna [7]. V tabulce 2 je uveden souhrn tabulky „Table A1.5 Some Major Accidents in the Process Industries“ citovaného zdroje [7], zaměřený na havárie s účastí LPG.

Tabulka 2 – Havárie s účastí LPG ve zpracovatelském průmyslu v letech 1911 až říjen 2009

Činnost	převrava			Plnicí terminál	Skladovávaní	Skladovací nádoby	Výrobní LPG	Plnárna	Ostatní
	železniční	potrubní	silniční						
Počet havárií	10	6	5	4	3	2	2	1	9

Časté nešvary – podnikatelská etika?

Přístup jihočeského provozovatele, se kterým se krajský úřad potýkal spíše v minulosti (v době zavádění zákona o prevenci závažných havárií) při řešení nejen havarijní, ale také projektové dokumentace, si nyní dovoluji krátce popsat zejména proto, že se může opakovat nejen u jiných provozovatelů podobných skladů a plnění, ale také u provozovatelů v jiných oblastech podnikání. Většina z uvedených problematických okruhů byla u daného provozovatele v dnešní době již víceméně překonána, i když některé se ojediněle stále opakují.

Vlastnické vztahy

Podnikatelé se propojeností vlastnických vztahů a takto usnadněnými účetními operacemi snaží usměrňovat nejen finanční toky zúčastněných obchodních společností, ale také vylepšovat své hospodaření. Takováto propojení bývají využívána při řešení různých podnikatelských záměrů, kdy např. majitel pozemku a investor předmětného záměru jej po úspěšném získání kolaudačního rozhodnutí za úplaty převádí na skutečného provozovatele.

V jihočeském kraji je situace taková, že stavební pozemek, na kterém je provozováno úložiště a plnárna lahví, je ve vlastnictví jiné právnické osoby. V tabulce 3 je uveden přehled vlastnických vztahů.

Tabulka 3 – Vlastnické vztahy

	Pozemek	Technologie
	parcela č. 586/4 Okrouhlá u Braníc 609323	úložiště, plnárna
Vlastnické právo	VEBA PLYN a. s.	TOMEGAS s. r. o.
IČO	251 98 025	251 74 363

Dalším porovnáním informací o majiteli předmětné parcely, obsažených jak v obchodním [8], tak také v živnostenském [9] rejstříku se stejnými informacemi o provozovateli technologie [10, 11] lze zjistit, že obě právnické osoby mají nejen stejné sídlo, ale také stejný předmět podnikání (Montáž, opravy, revize a zkoušky plynových zařízení a nádob na plyny a plnění nádob plyny) a především stejné statutární orgány.

Naznačený podnikatelský přístup krajskému úřadu částečně znesnadňuje vyhodnocování předpokládaných záměrů při vyhodnocování související dokumentace z hlediska prevence závažných

havárií – otázkou vždy je, nakolik se změní dřívější Protokol o nezařazení či Návrh na zařazení, nakolik se změní rizika, nebo nakolik je předpokládáný záměr možný podle schváleného územního plánu?

Na bezpečnost provozovaných technologií tyto vlastnické vztahy nemají až tak zásadní vliv, nelze zde hovořit o správním deliktu podle zákona o prevenci závažných havárií, zjištěný stav jen krajskému úřadu v jisté míře znepréhledňuje proces schvalování územní, stavební ev. havarijní dokumentace.

Navyšování skladovací kapacity

Konkurence na poli zásobování LPG je v ČR vysoká, jako v každém oboru podnikání se tak cení zejména rychlost a včasnost dodávek. Aby ze strany dodavatelů nedocházelo k velkým prodlevám mezi datem objednávky a jejím naplněním, snaží se provozovatelé své sklady budovat s co nejvyšší možnou kapacitou, zároveň se snaží při očekávaném zvýšeném odbytu sami sebe co nejvíce předzásobit. K tomu jsou využívány jak stavební úpravy, spočívající v umístování dalších velkoobjemových zásobníků (spojeno s řízením podle stavebního zákona [12]), tak také využívání vlastní (podnikové) železniční vlečky k tzv. dočasnému přechovávání železničních cisteren. Takováto řešení sebou přinášejí vyšší míru rizika, stupňující se nevoli místního obyvatelstva také nelze opomíjet.

V jihočeském kraji provozovatel svou skladovací kapacitu navyšoval v několika etapách, které jsou shrnuty v tabulce 4.

Tabulka 4 – Navyšování skladovací kapacity LPG (vlastní šetření autora)

Návrh na zařazení		Celkové množství v tunách
pořadové číslo	Datum	
1.	29. 04. 2005	604
2.	19. 03. 2008	801
3.	11. 02. 2010	1045
4.	01. 07. 2011	1599
02. 02. 2012 – požár a výbuch v plníně: zpětvzetí návrhu č. 4		
5. (4.)	13. 09. 2013	1245

Zákon o prevenci závažných havárií krajskému úřadu nedává žádnou přímou možnost ovlivnit množství umístěné nebezpečné látky v objektu, jedinou takovou cestou je podle § 49 odst. 2 zákona o prevenci závažných havárií jeho aktivní účast při projednávání územně plánovací dokumentace podle stavebního zákona. Tato možnost byla v podmínkách jihočeského kraje plně využita a do aktualizace územního plánu obce Okrouhlá [13] byla do výrokové části kapitoly „4.5 KONCEPCE OCHRANY OBYVATELSTVA“ zapracována podmínka ve znění „Navyšování stávajícího množství nebezpečných látek umístěných

v objektu (ploše specifické) je nepřípustné. Podmínky využití plochy specifické jsou podrobněji uvedeny v kapitole 6 Stanovení podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem využití a dále v odůvodnění v podkapitole zdůvodnění koncepce ochrany obyvatel.“. V části „ZDŮVODNĚNÍ KONCEPCE OCHRANY OBYVATEL“ se pak na straně 75 uvádí, že „Stávající množství nebezpečných látek umístěných v objektu je podle návrhu na zařazení objektu nebo zařízení do skupiny ze dne 13. 9. 2013 maximálně 1245 tun. Navyšování tohoto množství v objektu (ploše specifické) územní plán Okrouhlá vylučuje.“.

Otázkou samozřejmě zůstává, nakolik se podnikatelé a zejména pak projektanti jejich záměrů zajímají nejen o údaje ve schválených územních plánech, ale také o územně analytické podklady obcí (podklad pro rozbor udržitelného rozvoje území), které krajský úřad stavebním úřadům poskytuje podle vyhlášky

č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění vyhlášky č. 458/2012 Sb., pro tzv. sledované jevy, kterými jsou "objekty nebo zařízení zařazené do skupiny A nebo B s umístěnými nebezpečnými látkami" a "vymezené zóny havarijního plánování".

Plnění „cizích“ lahví

Zvýšený zájem trhu o LPG sebou přináší také vyšší potřebu tlakových lahví u maloobděratelů (domácnosti, kempingová vozidla). Dřívější systém možnosti výměny prázdné lahve za plnou u kteréhokoliv dodavatele se s příchodem tržní ekonomiky rozpadl, navíc nově přijímané (upravované) právní předpisy zavedly do tohoto segmentu další regulační zpřísnění. V § 3 odst. 6 energetického zákona [14] se mimo jiné stanovuje, že „Plnění propan-butanových lahví bez souhlasu jejich vlastníka se zakazuje.“

Tato právní úprava samozřejmě u provozovatelů plnění vyvolala jisté obavy z nedostatku disponibilních lahví a patrně jako reakci na toto opatření ve svých provozovnách zavedli též technologie na montáž, opravy, revize a zkoušky plynových zařízení, díky kterým mohou lahve jiného vlastníka jednoduše upravit na své.

V případě jihočeského provozovatele plnění lahví již v roce 2013 „Pražský vrchní soud potvrdil předběžné opatření, podle kterého společnost Tomegas nesmí plnit plynem lahve Flaga, jinak se dopustí porušování ochranné známky. Tomegas totiž nemá od Flagy souhlas k plnění.“ [15].

Na obrázku 3 je přehledně vidět, jak se lahve různých majitelů mohou soustřeďovat v jediné plárně, obrázky 4 a 5 pak ilustrují jednu z nově instalovaných technologií a připravené lahve (snímky pořízeny při kontrole dne 17.09.2014).

Obr 3 – Pohled na lahve (PRIMAPLYN, LINDE, Český plyn, VITOGAZ, KRALUPOL, ...)

Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci •

Obr 4 – Pohled na technologii tryskání

Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci •
Zde může být upoutávka na vaši firmu, stane-li se PATRONEM ČÍSLA, a její jméno bude na každé stránce!

Obr 5 – Pohled na připravené lahve (před doplněním ventilů)

Z hlediska bezpečnosti provozovaných technologií oprava tlakových lahví, tryskání, vystrojování novými tlakovými ventily a provedení tlakové zkoušky podle zákona o prevenci závažných havárií nepředstavuje žádné pochybení, zjištěný stav jen dokladuje schopnost přizpůsobování se požadavkům právních předpisů a trhu z účelem udržení ziskovosti.

Posun železničních cisteren

Pro potřeby manipulace se železničními cisternami, zejména pro jejich přistavování na pozici stáčení do velkoobjemových nadzemních zásobníků, provozovatelé využívají různých mechanizačních prostředků. Nejjednodušším takovým prostředkem je posunovací zařízení (náhrada lokomotivy), jehož pohonnou jednotkou je vysokozdvíhový vozík, který najíždí na nosný rám a hnanými koly přes pohonné válce uvádí do pohybu jeho pojezdová kola. Toto soustrojí dokáže posunovat železniční vagóny až do hmotnosti 200 tun. Tolik alespoň krátká teorie ideálního stavu z hlediska bezpečnosti.

Praxe bývá trochu jiná a pro dotvoření obrazu jen dodejme, že jedna železniční cisterna o hmotnosti kolem 40 tun s objemem 110 m³ může přepravovat až 50 tun LPG.

Jihočeský provozovatel k posunu ŽC na pozici stáčení používá zemědělský kolový traktor (obrázek 6) [16], který má podle údaje v technickém průkazu povoleno na závěsu pro přívěs zatížení 10 tun (obrázek 7). Snímky byly pořízeny při kontrole dne 17.09.2014.

Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci •

Obr 6 – Používaný zemědělský kolový traktor

Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci •
Zde může být upoutávka na vaši firmu, stane-li se PATRONEM ČÍSLA, a její jméno bude na každé stránce!

Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci •

1	Druh vozidla	Zemědělský kolový traktor			
	tov. značka, typ	URSUS C-385			
2	Karosérie	druh budka traktoristy	výrobce SFMR Kunów, PLR	výrobní číslo 5502	
3	Podvozek (rám)	výrobce ZM URSUS			
		typ C-385	rok výroby 1973	výrobní číslo 5502	
4	Motor	výrobce ZJŠ, n. p., Brno	typ 8001	výrobní číslo 15480	
		palivo nafta	zdvihový objem válců 4 562 cm ³	rok výroby 1973	
		počet válců 4 v řadě	chlazení kapalinové	vrtání 110 mm	prác. způsob 4dobý OHV
		plný výkon 55 kW (75 koní) při 2 200 ot/min.		nejvyšší točivý moment 25,3 kpm při 1 400 ot/min.	
5	Počet míst	k sezení 2	k stání -	lůžek -	
6	Vnější rozměry vozidla	délka 4 160 mm	šířka 1 960 mm	výška 2 450 mm	
7	Závěs pro přívěs	druh sklopný otočný a výškově stavitelný	přípustná celková hmotnost přívěsu	10 000 kg	
8	Nápravy	počet 2	z toho poháněných 1 zadní	rozvor 2 353 mm	
9	Kola, pneumatiky, obruče, pásy	druh kol (pásů)	předních jednoduchá - disková	zadních jednoduchá	
		rozměry a druhy pneumatik (obruče)		rozměry a druhy ráfků	
		předních 7,50-20	zadních 16,9/14-34	předních 5,50F x 20	zadních W15L x 34
		počet náhradních kol s pneumatikami		huštění pneumatik	
		předních 2,6 barů		zadních 1,5 barů	
Technický průkaz motor. vozidla - přívěsu Série AD, čís. * 118836					

Obr 7 – Kopie technického průkazu kolového traktoru

Tento kolový traktor se využívá k posunu železniční cisterny propojením přes ocelové lano s oky (obrázek 8), přesněji řečeno k dodání pohybového impulsu cisterně šubnutím. Parametry ocelového lana, tedy jeho délka, průměr a pevnost v tahu nebyly zjištěny, stejně jako jeho revize. Na obrázku 9 je snímek vážního lístku dané železniční cisterny, celková hmotnost železniční cisterny včetně přepravovaného LPG činí 79,8 tuny (snímky 8 i 9 pořízeny při kontrole dne 17.09.2014).

Předmětný traktor provozovatel navíc hodlá využívat také v případech nouzové evakuace železničních cisteren z provozovny.

Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zde může být upoutávka na vaši firmu, stane-li se PATRONEM ČÍSLA, a její jméno bude na každé stránce!

Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci •

Obr 8 – Napojení kolového traktoru na železniční cisternu

Obr 9 – Snímek vážního lístku

Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zápatí vyhrazeno pro redakci • Zde může být upoutávka na vaši firmu, stane-li se PATRONEM ČÍSLA, a její jméno bude na každé stránce!

Na základě tohoto zjištění krajský úřad formou podnětu inicioval ve věci další šetření. Vyjádření Státního úřadu bezpečnosti práce (Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích) bylo ukončeno závěrem, že „provozovatelem předložené řešení posunu železničních cisteren prostřednictvím kolového traktoru v prostorech, kde se vyskytují zóny s nebezpečím výbuchu, nedoporučujeme.“. Stejný podnět k přezkumu krajský úřad zadal též drážnímu úřadu, provádějícímu státní dozor ve věcech drah, jehož šetření bylo ukončeno závěrem, že „Nedostatky, které se vztahují k činnostem při přepravě nebezpečných věcí u společnosti TOMEGAS s.r.o., Tábořská 260, Milevsko, PSČ 399 01, IČ 25174363, nebyly zjištěny“.

Z hlediska bezpečnosti podle zákona o prevenci závažných havárií, ale ani podle zákona drážního [16], nepředstavuje posun zemědělským traktorem žádné pochybení, z hlediska bezpečnosti práce pak bylo provozovateli možno pouze sdělit, že se jím zvolený způsob posunů nedoporučuje. Přitom provozovatel, jakožto zaměstnavatel, je podle zákoníku práce [18] „... povinen soustavně vyhledávat nebezpečné činitele a procesy pracovního prostředí a pracovních podmínek, zjišťovat jejich příčiny a zdroje ...“ a zároveň je také „... povinen přijmout opatření pro případ zdolávání mimořádných událostí, jako jsou havárie, požáry a povodně, jiná vážná nebezpečí a evakuace zaměstnanců včetně pokynů k zastavení práce a k okamžitému opuštění pracoviště a odchodu do bezpečí ...“. Proč však tento zjištěný konflikt nechává bez povšimnutí, zůstává otázkou.

Obnova stavby po havárii

Činnost jakéhokoliv provozovatele by se po proběhlé havárii měla v první řadě zaměřit ve spolupráci s vyšetřujícími orgány především na odhalení příčin havárie, v dalších krocích pak na sanaci poškozené provozovny nebo její části a na obnovení provozu.

V jihočeském případě došlo k havárii dne 02.02.2012 ve večerních hodinách a provozovatel spolupracoval se zasahujícími jednotkami HZS JČK při likvidaci požáru.

Dne 03.02.2012 provozovatel umožnil Policii ČR a HZS JČK ohledání místa havárie a prostoru požářiště, sám žádné šetření neprováděl a jeho činnost se omezila pouze na pasivní čekání na výsledky vyšetřování.

Zvýšenou aktivitu pak provozovatel začal vyvíjet až po uvolnění místa havárie vyšetřujícími složkami:

- 1) dne 10.02.2012 Městskému úřadu Milevsko, odboru regionálního rozvoje (dále jen „stavební úřad“) zasílá písemnost Ohlášení k provedení stavby obnovované po požáru, kterou stavební úřad obdržel dne 15.02.2012,
- 2) stavební úřad provozovateli dne 16.02.2012 vydává Souhlas s provedením ohlášené stavby – stavba obnovovaná po požáru ve shodě s původní dokumentací stavby,
- 3) provozovatel stavebnímu úřadu dne 22.02.2012 zasílá písemnost Oznámení dokončení stavby, kterou stavební úřad obdržel dne 24.02.2012.

Úkony provozovatele vedoucí ke znovuobnovení činnosti plnirny byly velmi aktivní, nejsou v rozporu se zákonem o prevenci závažných havárií, provozovatel však ani nepočkal na výsledky vyšetřování příčin proběhlé havárie, aby se díky jejich znalosti vyvaroval jejich opakování. Díky tehdy panujícím povětrnostním podmínkám, kdy se teploty delší dobu pohybovaly hluboko pod bodem mrazu, upřednostnil provozovatel obnovu činnosti plnirny.

Zakázky

Podle webových stránek Alternativního informačního systému o veřejných zakázkách v ČR realizoval jihočeský provozovatel podle zákona o veřejných zakázkách, tj. mimo zakázek malého rozsahu, celkem dvě investiční akce v celkové výši 4.119.477,- Kč, které byly zaměřeny na snížení bezpečnostního rizika skladů v Okrouhlé a v Olomouci a spočívaly v provedení protipožární izolace zásobníků [19].

Na stejných webových stránkách pak jsou k dispozici také údaje o jihočeském provozovateli jako o dodavateli předmětu veřejných zakázek, který byl vybrán na základě zadávacího řízení podle zákona o veřejných zakázkách. Za posledních 10 let (2008 – 14.02.2017) realizoval celkem 10 akcí v celkovém

objemu 347.937.293,- Kč bez DPH; jednalo se o dodávky a zajištění přímé dopravy LPG k čerpacím stanicím zadavatele, o zajištění zásobování LPG a o poskytnutí nadzemních zásobníků [20].

Závěr

Popsané poznatky rozhodně neodrážejí všechny možné situace, se kterými se mohou krajské úřady potýkat při výkonu agendy prevence závažných havárií, jedná se pouze o jednostranný výčet zkušeností jednoho konkrétního krajského úřadu. Široká škála podnikatelských aktivit sebou ze strany právnických a podnikajících fyzických osob přináší také mnohé další jejich 'kreativní' řešitelské přístupy.

Uvedené poznatky však vystihují hlavní zájem podnikatelů, totiž provozovat svou činnost především za účelem dosažení zisku [21, 22].

Problematiku bezpečného nakládání s nebezpečnými chemickými látkami však upravuje dalších přibližně 40 právních předpisů, jejichž problém je stejný, jako v případě zákona o prevenci závažných havárií – čím přesněji/konkrétněji jsou jednotlivá jejich ustanovení sepsána, tím jednodušeji jsou ze strany podnikatelů obcházena – vždy s omluvou, že přece mohou činit cokoliv, co jim zákon nezakazuje.

Literatura

[1] ČESKO. Zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií).

In Sběrka zákonů ČR. 2015, částka 93, s. 2762-2801.

Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=35181>

[2] ČESKO. Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.

In Sběrka zákonů ČR. 2000, částka 74, s. 3622-3662.

Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3462>

[3] MPO. Evidence čerpacích stanic pohonných hmot. Webový portál MPO. [on-line 13.02.2017].

a) Zpráva o aktualizaci a stavu Evidence čerpacích stanic pohonných hmot v ČR k 30. 6. 2016.

b) Zpráva o aktualizaci a stavu Evidence čerpacích stanic pohonných hmot v ČR k 31. 12. 2016.

c) Seznam provozovaných veřejných čerpacích stanic pohonných hmot v ČR podle stavu evidence ke dni 12. 01. 2017

Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/energetika/statistika/statistika-cerpacich-stanic-pohonnych-hmot/>

[4] PRIMAGAS s. r. o. Bezpečnostní list LPG. Webový portál „PRIMAGAS“. [on-line 13.02.2017]

Dostupné z: <http://www.primagas.cz/media/tinyManager/files/9.pdf>

[5] ČESKO. Požár zasáhl plnirnu plynu v obci Branice na Písecku, plameny napáchaly škodu za dva miliony. Webový portál „Požáry.cz“. [cit. 02.02.2012, 03.02.2012]. [on-line 13.02.2017].

Dostupné z: <http://www.pozary.cz/clanek/51540-pozar-zasahl-plnirnu-plynu-v-obci-branice-na-pisecku-plameny-napachaly-skodu-za-dva-miliony/>

[6] NĚMECKO. Explosion in Harthausen: War es Brandstiftung? Webový portál „Augsburger Allgemeine“ (Rheinland-Pfalz). [cit. 29.09.2013]. [on-line 13.02.2017].

Dostupné z: <http://www.augsburger-allgemeine.de/panorama/Explosion-in-Harthausen-War-es-Brandstiftung-id27184842.html>

[7] Lees, F.P., Loss Prevention in the Process Industries. Hazard Identification, Assessment and Control. Volume 1, Fourth Edition, Butterworth-Heinemann, Oxford, UK, 2012. str. 2352-2547. ISBN 978-0-12-697210-1.

[8] Ministerstvo spravedlnosti České republiky. VEBA PLYN a. s. Webový portál „Veřejný rejstřík a Sběrka listin“. [on-line 13.02.2017].

Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=64500&typ=PLATNY>

[9] MPO. VEBA PLYN a. s. Webový portál „Registr živnostenského podnikání“. [on-line 13.02.2017].

Dostupné z: http://www.rzp.cz/cgi-bin/aps_cacheWEB.sh?VSS_SERV=ZVWSBJVYP&OKRES=&CASTOBCE=&OBEC=&ULICE=&CD

[OM=&COR=&COZ=&ICO=25198025&OBCHJM=&OBCHJMATD=0&ROLES=P&JMENO=&PRIJME NI=&NAROZENI=&ROLE=&VYPIS=1&PODLE=subjekt&IDICO=f8f66de986d47922&HISTORIE=0](#)

[10] Ministerstvo spravedlnosti České republiky. TOME GAS s. r. o. Webový portál „Veřejný rejstřík a Sběrka listin“. [on-line 13.02.2017].

Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=60634&typ=PLATNY>

[11] MPO. TOME GAS s. r. o. Webový portál „Registr živnostenského podnikání“. [on-line 13.02.2017].

Dostupné z: [http://www.rzp.cz/cgi-](http://www.rzp.cz/cgi-bin/aps_cacheWEB.sh?VSS_SERV=ZVWSBJVYP&OKRES=&CASTOBCE=&OBEC=&ULICE=&CD)

bin/aps_cacheWEB.sh?VSS_SERV=ZVWSBJVYP&OKRES=&CASTOBCE=&OBEC=&ULICE=&CD OM=&COR=&COZ=&ICO=25174363&OBCHJM=&OBCHJMATD=0&ROLES=P&JMENO=&PRIJME NI=&NAROZENI=&ROLE=&VYPIS=1&PODLE=subjekt&IDICO=df964ea84dd683a5b55&HISTORIE=0

[12] ČESKO. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

In Sběrka zákonů ČR. 2006, částka 63, s. 2226-2290.

Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4909>

[13] Krajský úřad Jihočeského kraje. ÚZEMNÍ PLÁN OKROUHLÁ. Webový portál „Portál digitální mapy veřejné správy jihočeského kraje“. [cit. 10.05.2016]. [on-line 13.02.2017].

Dostupné z: [http://geoportal.kraj-](http://geoportal.kraj-jihocesky.gov.cz/tw/ost/gp/upd/doc/ug_file.php?FILE_ID=11044&RECORD_ID=50906008)

[jihocesky.gov.cz/tw/ost/gp/upd/doc/ug_file.php?FILE_ID=11044&RECORD_ID=50906008](http://geoportal.kraj-jihocesky.gov.cz/tw/ost/gp/upd/doc/ug_file.php?FILE_ID=11044&RECORD_ID=50906008)

[14] ČESKO. Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

In Sběrka zákonů ČR. 2000, částka 131, s. 7142-7189.

Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5944>

[15] ČESKO. Pozor na podfuky s propan-butanovými lahvemi, zasedal kvůli nim i soud. Webový portál „EuroZprávy.cz“. [cit. 18.04.2013]. [on-line 13.02.2017].

Dostupné z: <http://ekonomika.eurozpravy.cz/ceska-republika/68846-pozor-na-podfuky-s-propan-butanovymi-lahvemi-zasedal-kvuli-nim-i-soud/>

[16] ČESKO. Posunování vagónu traktorem. Webový portál „BOZPinfo.cz“. [cit. 15.02.2015]. [on-line 10.02.2017].

Dostupné z: <http://www.bozpinfo.cz/posunovani-vagonu-tractorem>

[17] ČESKO. Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.

In Sběrka zákonů. 1994, částka 79, s. 3041-3054.

Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2808>

[18] ČESKO. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

In Sběrka zákonů. 2006, částka 84, s. 3146-3241.

Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4930>

[19] ČESKO. Datlab s. r. o., sdružení Oživení o. s. Alternativní informační systém o veřejných zakázkách v ČR. Webový portál „VsechnyZakazky.cz“. [on-line 14.02.2017].

Dostupné z:

http://vsechnyzakazky.cz/tender/list/?csrfmiddlewaretoken=qj4JSOVQpig26h4jMLq0XeKINtTP2Wg9&tender_name=&tender_type=&procedure_type=&price_from=&price_to=&publication_date_from=&publication_date_to=&buyer_name=&buyer_ico=25174363&supplier_name=&supplier_ico=&display_search_form=1

[20] ČESKO. Datlab s. r. o. a sdružení Oživení o. s. Alternativní informační systém o veřejných zakázkách v ČR. Webový portál „VsechnyZakazky.cz“. [on-line 14.02.2017].

Dostupné z: <http://vsechnyzakazky.cz/supplier/detail/406866/Tomegas-sro>

[21] ČESKO. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

In Sběrka zákonů. 1991, částka 87, s. 2122-2159.

Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2499>

Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci • Záhlaví vyhrazeno pro redakci •

[22] ČESKO. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
In Sbírka zákonů. 2012, částka 33, s. 1026-1365.

Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=24084>